

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Rydzyny
z dnia 24.03.2026r.

PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE RYDZYNA

NA LATA 2026-2028

Spis treści

I.	WSTĘP	3
II.	UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	3
III.	DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE RYDZYNA	4
IV.	ADRESACI PROGRAMU	10
V.	ANALIZA SZANS, ZAGROŻEŃ, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON GMINY RYDZYNA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZIN	10
VI.	CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ	12
VII.	ZAKŁADANE REZULTATY	14
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	14
IX.	MINITORING I EWALUACJA PRGRAMU	14
X.	ZAKOŃCZENIE	14

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2026 – 2028 jest dokumentem opartym na przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która w art. 176 pkt 1 zawiera zapis o opracowaniu i realizacji, w ramach zadań własnych gminy, trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Lokalne samorządy odpowiadają za stworzenie oraz funkcjonowanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rodzina jest podstawową i najważniejszą komórką społeczną, stanowi naturalne środowisko wychowawcze, kształtujące ludzką tożsamość, system wartości, postawy i wzorce zachowań. Rodzina funkcjonująca w prawidłowy sposób zaspokaja wszystkie potrzeby swoich członków – począwszy od podstawowych, czyli fizjologicznych, poczucia bezpieczeństwa, poprzez potrzebę przynależności, uznania i szacunku, aż po stwarzanie odpowiednich warunków do samorealizacji i osobistego rozwoju.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2026 – 2028 jest kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych, a do jego głównych założeń należy przede wszystkim tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu profilaktyki, wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu Gminy Rydzyna.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej. Bardzo ważnym jest też, aby odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia miały charakter pomocniczy, tj. uwzględniały zasoby własne rodziny, odbywały się przy jej aktywnym udziale, a przede wszystkim za jej zgodą.

Niniejszy Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z artykułem 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Zadania przewidziane do realizacji w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2026-2028 są działaniami długofalowymi i stanowią kontynuację działalności prowadzonej w latach ubiegłych i są spójne z kierunkami działań przyjętych w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2025, poz. 49 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 poz. 1214 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024r., poz. 1673),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026 r., poz. 236),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024r. poz. 1829)

Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2021-2028,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rydzyna na lata 2022 – 2026.

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE RYDZYNA

Sytuacja demograficzna Gminy od kilkunastu lat pokazuje tendencję wzrostową. Systematycznie rośnie liczba mieszkańców, co związane jest z atrakcyjnością gminy do osiedlania się (bezpośrednia bliskość Leszna, dogodna komunikacja, odpowiednia infrastruktura).

Tabela 1. Stan ludności w gminie Rydzyna w latach 2023-2025 z podziałem na wiek

Podział struktury ludności	Liczba ludności		
	2023r.	2024r.	2025r.
Stan ludności ogółem, w tym:	10 585	10 706	10 744
mężczyźni	5 264	5 303	5 319
kobiety	5 321	5 403	5 425
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) ogółem, w tym:	2 092	2 057	x
mężczyźni	1 057	1 038	x
kobiety	1 035	1 019	x
Osoby w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	10 145	6 737	x
mężczyźni (15-64 lata)	6 633	3 543	x
kobiety (15-59 lat)	3 512	3 194	x
Osoby w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 860	1 912	x
mężczyźni	695	722	x
kobiety	1 165	1 190	x

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w gminie Rydzyna w latach 2023 – 2025

Urodzenia i zgony	2023r.	2024r.	2025r. (dane półroczne)
urodzenia żywe na 1000 ludności	8,65	7,33	6,90
zgony na 1000 ludności	7,89	7,05	8,39
przyrost naturalny na 1000 ludności	0,76	0,28	-1,49

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Rydzyna, zarówno kobiet, jak i mężczyzn, wykazuje niewielką tendencję zwyżkową. Jednakże udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

utrzymuje się na niskim poziomie. Wg danych GUS na dzień 31.12.2024r. stopa bezrobocia w Gminie Rydzyna wyniosła 1,9, w powiecie leszczyńskim 2,6, w Wielkopolsce 3,0, natomiast w Polsce 5,1.

Tabela 3. Rynek pracy w gminie Rydzyna w latach 2023 – 2025

Bezrobocie rejestrowane	Liczba ludności		
	2023r.	2024r.	2025r.
Bezrobotni ogółem, w tym:	97	118	130
mężczyźni	30	43	61
kobiety	67	75	69

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

W zakresie środków finansowych wydatkowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie (MGOPS) przeznaczonych na pomoc mieszkańcom Gminy Rydzyna, odnotowuje się tendencję wzrostową. Od 01.01.2025r. nastąpiła waloryzacja kwot kryterium dochodowego uprawniających do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W związku z tym, nakłady finansowe na pomoc osobom uprawnionym, pochodzące w głównej mierze z dotacji celowych z budżetu państwa, uległy podwyższeniu.

Tabela 4. Środki finansowe wydatkowane przez MGOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2023-2025

Wielkość wydatków w zł	2023r.	2024r.	2025r.
Środki finansowe ogółem, w tym:	6 709 114	7 888 168	8 287 401
wydatki pokryte ze środków własnych gminy	1 870 685	2 346 506	2 496 925
wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych	4 838 429	5 541 662	5 790 476

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie sami pokonać. Pomoc społeczna wspiera rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Według ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo to stan poniżej kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej. Kwota kryterium dochodowego w od 01.01.2025r. przypadku osoby samotnie gospodarującej wynosi 1010 zł miesięcznie oraz w przypadku rodzin 823 zł miesięcznie na osobę w rodzinie. Niski poziom kwot uprawniających do przyznania świadczeń zawęży liczbę potrzebujących, jednakże w obiektywnym odczuciu wnioskodawców pomocy społecznej, odsetek osób określających swoją sytuację bytową jako stan ubóstwa jest znacznie wyższy. MGOPS wspiera rodziny pozostające w niedostatku świadczeniami pieniężnymi oraz pomocą w naturze i pomocą rzeczową.

Tabela 5. Rodziny i osoby objęte pomocą społeczną w gminie w latach 2023 – 2025

Wsparcie finansowe i w naturze, niezależnie od rodzaju, formy i liczby świadczeń	Liczba osób		
	2023r.	2024r.	2025r.
Rodziny korzystające z pomocy społecznej	80	87	70
Osoby w rodzinach objętych pomocą społeczną	160	156	136

Udział osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności (w %)	1,5	1,5	1,3
--	-----	-----	-----

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej są długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 6. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2023-2025

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2023r.	2024r.	2025r.	2023r.	2024r.	2025r.
Ubóstwo	17	18	11	29	29	17
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	5	6	7	5	6	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	2	6	7	10	37
w tym wielodzietność	1	2	6	7	10	37
Bezrobocie	19	12	13	45	24	36
Niepełnosprawność	45	44	41	81	72	68
Długotrwała i ciężka choroba	56	63	52	100	96	79
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	12	11	8	46	50	41
rodziny niepełne	9	7	4	28	24	16
rodziny wielodzietne	3	5	5	18	30	32
Przemoc w rodzinie	1	3	2	2	12	8
Alkoholizm	10	9	11	23	17	21
Narkomania	1	1	1	1	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	3	1	5	3	2
Zdarzenie losowe	1	1	1	2	1	2

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

W zakresie wsparcia niepieniężnego nadal obserwuje się zapotrzebowanie na świadczenia w postaci pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Tabela 7. Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej w latach 2023-2025

Lata	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem		Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2023	218	487	137	324
2024	233	518	146	362
2025	170	363	100	229

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Jednym z elementów systemu wsparcia dla rodzin są proponowane liczne świadczenia pieniężne służące poprawie sytuacji materialnej i bytowej rodzin poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego min. świadczenia rodzinne, w tym świadczenia rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze, a także, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 8. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2023-2025

Świadczenia rodzinne	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba uprawnionych rodzin	377	374	344
Rodzaj świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń		
zasiłek rodzinny	2439	1778	1256
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	4	3	3
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	106	61	33
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	146	114	98
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	555	430	299
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	226	156	113
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	132	94	68
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	322	244	142

jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	35	19	27
specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0
zasiłek pielęgnacyjny	3355	3325	3291
świadczenie pielęgnacyjne	886	823	1010
zasiłek dla opiekuna	22	12	9
Świadczenie rodzicielskie	105	84	112

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Tabela 9. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2023-2025

Świadczenia alimentacyjne	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego	21	21	21
Liczba wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	294	298	333

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Praca z rodziną obejmuje analizę sytuacji i przyczyn kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby także umożliwić powrót do rodziny w przypadku w umieszczenia dzieci pieczy zastępczej, rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny. Rola asystenta polega na całościowym wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. W ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” w latach 2023- 2025 MGOPS w Rydzynie pozyskał środki na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny. Dominującymi problemami rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny pomocy były: niski zakres kompetencji społecznych i wychowawczych, problem uzależnienia lub współuzależnienia, przemoc, niepełnosprawność i/lub długotrwała choroba, dezorganizacja życia codziennego.

Tabela 10. Liczba rodzin w gminie objętych wsparciem asystenta rodziny latach 2023-2025

Wsparcie asystenta rodziny	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba rodzin objętych wsparciem	11	10	12
Ilość osób w rodzinie objętych wsparciem asystenta rodziny	45	46	56
Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	28	26	35

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka Gmina Rydzyna ponosiła wydatki na opiekę i wychowanie dziecka -odpowiednio 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych

latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni MGOPS uczestniczyli w sporządzaniu okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 11. Piecza zastępcza w Gminie Rydzyna

Pieczka zastępcza	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba dzieci z gminy przebywających w pieczy zastępczej	16	19	22
Koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	120 952 zł	162.726 zł	200 605 zł
Koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	7978 zł	44 753 zł	53 066 zł

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

MGOPS w Rydzynie realizuje program dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Dochód rodziny nie jest kryterium przyznania karty.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest dzieciom do ukończenia 18. lub 25. roku życia, jeśli uczą się jeszcze w szkole lub studiują. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio. Osobom niepełnosprawnym karta wydawana jest na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta Dużej Rodziny uprawnia do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne na terenie całego kraju.

Tabela 12. Karta Duża Rodzina w gminie Rydzyna

Karta Dużej Rodziny	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba osób , którym wydano KDR	253	112	85

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Działania wspierające wobec osób i rodzin przeżywających trudności związanych z przemocą domową, bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy, organizowane są w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W Gminie Rydzyna funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny tworzony przez przedstawicieli różnych instytucji, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocę domowej. Podstawowym instrumentem podejmowania interwencji w rodzinie, w której dochodzi do przemocy domowej jest procedura „Niebieskich Kart”. Czas pracy z rodziną wynika z jej indywidualnych potrzeb - uzależniony jest od sytuacji całej rodziny i osoby doznającej przemocy, ustalonego indywidualnego planu pomocy oraz zapewnienia zaspokojenia niezbędnych potrzeb – przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa. Poniższa tabela przedstawia ilość prowadzonych postępowań w latach 2023 – 2025.

Tabela 13. Procedura „Niebieskie Karty” w gminie Rydzyna

Przemoc w rodzinie	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskich Kart	17	21	28
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę Niebieskich Kart	12	18	19

Liczba zakończonych procedur Niebieskich kart w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie	14	12	13
---	----	----	----

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

W oparciu o szereg przepisów prawnych, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2023-2025, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni, asystent rodziny oraz specjaliści (psycholodzy, prawnicy, mediatorzy, pedagodzy, kuratorzy) w latach 2023- 2025 podejmowali szereg działań w zakresie poprawy sytuacji materialnej i bytowej rodzin poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, poprawy funkcjonowania rodziny w jej naturalnym środowisku poprzez wzmacnianie roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień, zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.

Samorząd gminny wspiera i realizuje wiele inicjatyw mających na celu rozwój w Gminie Rydzyna polityki prorodzinnej. Jednym z elementów jest dbanie o rozwój infrastruktury dotyczącej placówek zapewniających opiekę nad dziećmi. Modernizowane i remontowane są budynki placówek oświatowych. W roku 2025 oddano do użytku przebudowaną siedzibę Przedszkola Kolorowy Wiatraczek w Rydzynie przy pl. Dąbrowskiego. W gminie funkcjonuje żłobek oraz przedszkole prowadzone przez podmiot niepubliczny. Systematycznie prowadzone są działania skierowane na poprawę jakości kształcenia i rozwoju oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, rozwoju kultury, sportu i rekreacji w gminie. Ważnym elementem działań samorządu lokalnego, które wpływają na poprawę jakości życia rodzin jest dbanie o rozwój infrastruktury technicznej w gminie, rozwój terenów inwestycyjnych, ale także stwarzanie przyjaznych warunków do rozwoju i działalności podmiotów ekonomii społecznej.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatem Programu są rodziny zamieszkujące Gminę Rydzyna, a w szczególności rodziny borykające się trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi, mającymi wpływ na zagrożenie wykluczeniem społecznym.

V. ANALIZA SZANS, ZAGROŻEŃ, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON GMINY RYDZYNA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZIN

Analiza SWOT to jedna z najbardziej skutecznych metod oceny potencjału danego przedsięwzięcia, pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia w zakresie wspierania rodziny przez władze samorządowe gminy Rydzyna. W analizie odniesiono się do szeroko rozumianych kwestii społecznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ korzystna sytuacja demograficzna gminy (wzrost liczby mieszkańców, dodatni współczynnik przyrostu naturalnego),	➤ ograniczone zasoby lokalowe w gminie, ➤ niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych,

➤ niski poziom bezrobocia rejestrowanego, ➤ dobra lokalizacja i atrakcyjność gminy do osiedlania się, ➤ poprawna identyfikacja i monitoring przez władze samorządowe występujących problemów, z którymi borykają się rodziny zamieszkujące gminę Rydzyna, ➤ doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, ➤ realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, ➤ realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Rydzyna na lata 2022-2026, ➤ realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2021-2028, ➤ liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone na terenie placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Rydzyna, ➤ rozwój infrastruktury zapewniającej opiekę nad dziećmi, ➤ obiekty sportowe i kulturowe i inne oferujące dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego (boiska ORLIK, ROK, Biblioteka, świetlice wiejskie itp.).	➤ brak dostatecznej oferty poradnictwa specjalistycznego dla rodzin, ➤ brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla rodzin i dzieci, ➤ niedostateczna ilość osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej, brak rodzinnych domów dziecka, ➤ niedostateczna ilość gminnych placówek wsparcia dziennego dla rodzin, w szczególności o charakterze opiekuńczo-wychowawczym czy socjoterapeutycznym, ➤ ograniczone zaplecze techniczne do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia) oraz niezadawalająca wysokość środków na poszerzenie oferty wsparcia rodzin, ➤ niewystarczająca liczba oddziaływań profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych, ➤ brak lokalnych organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ➤ niedostatecznie rozwinięty ruch samopomocowy oraz wolontariat w gminie,
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ polityka państwa oraz samorządu lokalnego przyjazna rodzinom, ➤ rozwój oddziaływań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, ➤ rozwój oferty społeczno-kulturowej skierowanej do dzieci i młodzieży, ➤ wsparcie dla instytucji asystenta rodziny, ➤ wzrost świadomości rodzin dotyczącej wiedzy niezbędnej do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, ➤ wzrost świadomości i umiejętności rodzin do korzystania z różnych form wsparcia, ➤ możliwość pozyskania zewnętrznych środków publicznych, ➤ realizacja rządowych programów, ➤ rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym.	➤ niekorzystne tendencje demograficzne, ➤ niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa, ➤ ograniczenie środków finansowych (np. publicznych, unijnych) na realizację działań pomocy społecznej przy jednoczesnym wzroście zadań, ➤ nasilenie się zjawiska przemocy, ➤ wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawienie się nowych uzależnień, ➤ osłabienie więzi rodzinnych, ➤ rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne wynikające ze starzenia się społeczeństwa i wzrostu liczby osób niepełnosprawnych, ➤ pogłębiające się problemy mieszkaniowe i finansowe rodzin, ➤ zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, ➤ rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę), ➤ uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, Internetu, środków odurzających, ➤ brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach, odrzucenie autorytetu w tym szkoły, nauczyciela,

	➤ wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów.
--	--

VI. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Analiza danych, zebranych na potrzeby sporządzenia Gminnego Programu pozwoliła opracować możliwe do osiągnięcia cele główny oraz szczegółowe.

Cele szczegółowe oraz wynikające z nich orientacje zadań zawarte w niniejszym dokumencie, stanowią uszczegółowienie programu oraz mają przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych występujących w gminie.

Cel główny:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania w środowisku.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
2. Rozwijanie organizacji wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu i zagrożonych kryzysem.
3. Podniesienie skuteczności działań służb działających w obszarze wspierania rodzin i dzieci.

Cel 1 Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Realizatorzy	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
1.1	Realizacja programów, warsztatów, seminariów itp., mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba programów, warsztatów, seminariów/liczba uczestniczących w nich osób	2026-2028 wg potrzeb
1.2	Wspieranie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży oraz zagospodarowaniu czasu wolnego.	placówki oświatowe, Rydzyski Ośrodek Kultury, Parafie i organizacje kościelne, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj inicjatyw, spotkań, zajęć, liczba uczestniczących w nich osób	2026-2028 wg potrzeb
1.3	Rozwijanie systemu ulg, uprawnień, udogodnień, skierowanych do rodzin, w tym rodzin wielodzietnych.	Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne	Liczba rodzajów ulg, uprawnień, udogodnień	2026-2028
1.4	Wspieranie rozwoju w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek	Liczba akcji, kampanii, spotkań/liczba	2026-2028

	w rodzinie oraz przestępczości i jej skutkom.	Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	uczestniczących w nich osób	
1.5	Wspomaganie rozwoju inicjatyw i programów służących poprawie jakości życia, w tym służących poprawie sytuacji zdrowotnej rodzin.	Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne, organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw, programów, liczba osób objętych wsparciem	2026-2028

Cel 2 Rozwijanie organizacji wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu i zagrożonych kryzysem				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
2.1	Rozwijanie pracy z rodziną naturalną poprzez rozwój asystentury rodzin.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów rodzin, liczba rodzin objętych wsparciem, liczba szkoleń skierowanych do asystentów rodzin	2026 - 2028
2.2	Upowszechnianie oferty wsparcia materialnego (min. systemów świadczeń) i usługowego dla rodzin z dziećmi, w tym form pracy socjalnej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia, rodzaj i forma udzielonej pomocy	2026 - 2028
2.3	Rozwijanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego, prawnego).	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	Liczba podmiotów oraz rodzaj udzielanego wsparcia	2026 - 2028
2.4	Wspieranie rozwoju idei ruchu samopomocowego, grup wsparcia i wolontariatu.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	Liczba utworzonych grup samopomocowych, grup wsparcia, akcji wolontariatu	2026 - 2028
2.5	Rozwijanie środowiskowych form wsparcia dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego.	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba podmiotów prowadzących placówki, liczba placówek, liczba dzieci przebywających w placówkach	2026 - 2028
2.6	Wspieranie rozwoju usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj usług skierowanych do rodzin, liczba rodzin objętych wsparciem	2026 - 2028

Cel 3 Podniesienie skuteczności działań służb działających w obszarze wspierania rodzin i dzieci				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
3.1	Promowanie i wspieranie potrzeby doskonalenia umiejętności kadr instytucji i podmiotów zajmujących się pracą z rodziną i dziećmi.	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba inicjatyw, przedsięwzięć, akcji informacyjnych	2026 - 2028
3.2	Organizowanie szkoleń, konferencji, seminariów dla przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinom i dzieciom.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd	Liczba szkoleń i innych form doskonalących, seminariów,	2026 - 2028

		Miasta i Gminy, placówki oświatowe	konferencji/liczba uczestników	
3.3	Prowadzenie działań rozwijających i wzmacniających współpracę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy, placówki oświatowe	Liczba spotkań, konsultacji, posiedzeń zespołów, wydanych opinii i informacji o rodzinie	2026 - 2028

VII. ZAKŁADANE REZULTATY:

1. Poprawienie funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych i rodzicielskich, zwiększenie motywacji i aktywności własnej rodziców o podejmowaniu pozytywnych zmian.
3. Zwiększenie wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego dla rodzin.
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin znajdujących się trudnej sytuacji materialnej.
5. Zwiększenie koordynacji działań instytucji i organizacji społecznych na poziomie lokalnym oraz pełniejsze wykorzystanie społecznego potencjału.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Rydzyna, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach budżetowych lub zaplanowane w wieloletniej prognozie finansowej.

IX. MONITORING I EWALUACJA PRGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie.

Monitoring Programu opierać się będzie na zebraniu informacji i danych z zakresu jego realizacji. Przedmiotem ewaluacji natomiast będzie ocena skuteczności podejmowanych działań, zainteresowania nimi odbiorców Programu.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie będzie corocznie do dnia 31 marca każdego przedkładał Radzie Miejskiej Rydzyny sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.

X. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2026-2028 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Zadania określone w programie będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny przy współpracy instytucji i podejmowaniu skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Rydzyna.